

การพัฒนาแบบแผนการพัฒนาศมรรถนะการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้

โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย

Development of a Literacy Instruction Competency Model through the Integration of Linguistic Wisdom among Thai Language Student Teachers

ปริญญญา ปันสุวรรณ¹

Parinya Pansuwan¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ออกแบบและพัฒนารูปแบบการพัฒนาศมรรถนะการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้ โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย และ 2) ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาศมรรถนะการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาครูชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ที่ลงทะเบียนรายวิชานันทนาการทางภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ได้มาโดยเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ รูปแบบการพัฒนาศมรรถนะการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษา แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญาทางภาษาและการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้ แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษา และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาศมรรถนะการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีชนิดกลุ่มไม่อิสระกัน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการพัฒนาศมรรถนะการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทยที่พัฒนาขึ้น มีชื่อเรียกว่า “MCDIT Model” ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการพัฒนาศมรรถนะ ซึ่งมี 5 ขั้นตอน คือ (1) จัดการความรู้ภูมิปัญญาทางภาษา (Managing linguistic knowledge: M) (2) พิจารณาตัวชี้วัดอ่านออกเขียนได้ (Consider literacy indicators: C) (3) ออกแบบสื่อใช้ภูมิปัญญาบูรณาการ (Design media using integrated wisdom: D) (4) ผสมผสานกิจกรรมลงแผนการจัดการเรียนรู้ (Integrate activities into learning management plans: I) (5) ทดลองสอนดูเพื่อปรับปรุงพัฒนา (Try teaching to improve and develop: T) และ 4) บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง การประเมินผล และปัจจัยสนับสนุน โดยที่รูปแบบนี้ผ่านการรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ
2. ผลการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น พบว่า คะแนนเฉลี่ยความรู้พื้นฐานของนักศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้หลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สมรรถนะการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ที่ระดับมาก และนักศึกษามีความคิดเห็นทางบวกต่อรูปแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ อ่านออกเขียนได้ ภูมิปัญญาทางภาษา นักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, Assistant Professor, Ph.D., Lecturer, Department of Thai Language, Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ปริญญญา ปันสุวรรณ, parinyakru57@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) 29 เมษายน 2568 วันที่แก้ไขบทความ (Revised) 7 กรกฎาคม 2568 วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 8 กรกฎาคม 2568

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) design and develop a literacy instruction competency model through the integration of linguistic wisdom among Thai language student teachers and 2) study the effectiveness of the developed model. The target group was second-year student teachers in Thai Language Program, Faculty of Education Kanchanaburi Rajabhat University, who registered for the Thai Language Recreation course in the first semester of the 2024 academic year obtained from purposive sampling. The research instruments were a literacy instruction competency model through the integration of linguistic wisdom, a test of knowledge about linguistic wisdom and literacy instruction, an assessment of the literacy instruction competency through the integration of linguistic wisdom, and a questionnaire of students' opinions on the literacy instruction competency model through the integration of linguistic wisdom. The data were analyzed by percentages, mean, standard deviation, dependent samples t-test, and content analysis.

The research results were as follows:

1. The developed literacy instruction competency model through the integration of linguistic wisdom was called MCDIT Model. It consisted of 4 components: 1) principles; 2) objectives; 3) the competency development process which has 5 steps: (1) managing linguistic knowledge: M, (2) consider literacy indicators: C, (3) design media using integrated wisdom: D, (4) integrate activities into learning management plans: I, (5) try teaching to improve and develop: T; and 4) the roles of relevant persons, evaluation, and supporting factors. The model were certified by experts.

2. The results on the effectiveness of the developed model found that the students' average score on basic knowledge regarding literacy instruction competency after using the model was higher than that before using the model at the .05 level of significance. Their overall competency in literacy instruction integrated with linguistic wisdom was at a high level. Additionally, their overall positive opinions toward the model was at the highest level.

Keywords: Instruction competency, Literacy, Linguistic wisdom, Thai language student teachers

ภูมิหลัง

ปัจจุบันเป็นยุคของการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการศึกษา ในศตวรรษที่ 21 นักพัฒนาหลักสูตรต้องศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับ สี่เสาหลักการศึกษา หรือสี่เสาหลักของการเรียนรู้ที่เป็นหลักการ จัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย การเรียนรู้ 4 ลักษณะ ได้แก่ 1) การเรียนเพื่อรู้ (Learning to know) 2) การเรียนรู้ เพื่อปฏิบัติได้จริง (Learning to do) 3) การเรียนรู้เพื่อจะอยู่ร่วมกับ ผู้อื่น (Learning to Live Together) และ 4) การเรียนรู้เพื่อชีวิต (Learning to be) (คณะกรรมการการศึกษานานาชาติว่าด้วยการศึกษา ในศตวรรษที่ 21, 2541, หน้า 107-122)

ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตของคนในศตวรรษที่ 21 (3R 7C) จากแนวคิดดั้งเดิม 3R ที่เป็นสาระสำคัญ ได้แก่ Reading (อ่านออก), Writing (เขียนได้), Arithmetic (คิดเลขเป็น) และมีนักการศึกษาได้เสนอแนวคิด 3's R ใหม่ ในการประชุมประจำปี ของสมาคม ASCD คือ Relevancy (ความสอดคล้อง) Relationship (สัมพันธภาพ) และ Rigor (ความเคร่งครัด) และทักษะ 7C ได้แก่ 1) Critical thinking & problem solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมี วิจัยรณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา) 2) Creativity & innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม) 3) Cross-cultural understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์) 4) Collaboration, teamwork & leadership

(ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ)
5) Communications, information & media literacy (ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) 6) Computing & ICT literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร) 7) Career & learning skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้)

จะเห็นว่าทักษะการสื่อสารเป็นทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เพราะถ้าผู้เรียนมีทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพทั้งการอ่าน การเขียน การฟัง และการพูดแล้ว ย่อมทำให้สามารถศึกษาหาความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้ที่ทำหน้าที่สำคัญในการพัฒนาทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ให้เกิดขึ้นได้นั้น คือ ครู การเตรียมความพร้อมของครูด้านสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนจึงเป็นเรื่องสำคัญ โดยควรตระหนักครูในฐานะผู้สอน ควรให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในขณะเดียวกันต้องไม่ลืมว่า ครูเองก็เป็นผู้มีความสำคัญในบทบาทที่แตกต่างกัน แต่มีเป้าหมายเดียวกันคือพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ มีทักษะและมีเจตคติที่ดีในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ด้วยเหตุปัจจัยทางสังคม เทคโนโลยี และการสื่อสารที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เน้นพัฒนาผู้เรียนให้ทันกับยุคสมัย ทันกับปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งโดยตรงและโดยอ้อมสามารถก้าวผ่านอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ด้วยการใช้ความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ได้รับการพัฒนามาจากห้องเรียนและนอกห้องเรียนโดยมีครูทำหน้าที่ ตามบทบาทต่าง ๆ อย่างเต็มเปี่ยมด้วยประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กำหนดสมรรถนะของครูไว้ 2 ด้าน คือ 1) สมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ 1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน 1.2 การบริการที่ดี 1.3 การพัฒนาตนเอง 1.4 การทำงานเป็นทีม 1.5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู และ 2) สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ 2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2.2 การพัฒนาผู้เรียน 2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน 2.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 2.5 ภาวะผู้นำครู 2.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

นอกจากนี้ยังมีการกำหนดสมรรถนะของครูภาษาไทยไว้ดังนี้ 1) มีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาภาษาไทย ทั้งธรรมชาติของภาษา หลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจวรรณคดีและวรรณกรรมไทย 2) มีทักษะความสามารถ ดังนี้ 2.1 สามารถนำหลักสูตรไปใช้โดยมีความรู้ ความเข้าใจตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตร 2.2 จัดการเรียนรู้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2.3 มีความรู้และทักษะการวัดและประเมินผล 2.4 มีความรู้ความเข้าใจพัฒนาและสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นและความสนใจของผู้เรียน 2.5 มีความสามารถทำวิจัยในชั้นเรียน

สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี มีพันธกิจหลักในการผลิตบัณฑิตครูภาษาไทย ให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและสมรรถนะด้านความรู้ในวิชาเอก สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ สมรรถนะการวิจัย และสมรรถนะการวัดและประเมินผล โดยมีรายวิชาที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกประสบการณ์เพื่อเป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นอกจากพันธกิจในการผลิตบัณฑิตแล้ว สาขาวิชาภาษาไทยยังทำหน้าที่ในการเป็นแหล่งบริการวิชาการพัฒนาศักยภาพของครูภาษาไทยทั้งในระดับประถมและมัธยมศึกษา ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2562-2566 สาขาวิชาได้ทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนโครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นด้านการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอ่านออกเขียนได้ และการคิดวิเคราะห์สำหรับผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีพื้นที่ในการให้บริการวิชาการคือโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี และสุพรรณบุรี โดยความร่วมมือของภาคีเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัย เขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียน รูปแบบการจัดกิจกรรมแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนหลัก ๆ คือ 1) การศึกษาสภาพการณ์และบริบทของการจัดการเรียนการสอนอ่านออกเขียนได้ 2) การออกแบบหลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะการอ่านออกเขียนได้สำหรับครู 3) การอบรมเชิงปฏิบัติการ 4) การนิเทศติดตาม และ 5) การถอดบทเรียนหลังการปฏิบัติงาน

ผู้วิจัยในฐานะผู้ประสานงานโครงการ ได้สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการบริการวิชาการในเรื่องนี้อย่างต่อเนื่องในเวทีการถอดบทเรียนหลังการปฏิบัติงานที่ ประกอบด้วย คณะทำงานจากมหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์ ครู ผู้บริหารโรงเรียน ดังนี้ ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนอ่านออกเขียนได้ คือ 1) โรงเรียนเครือข่ายขนาดเล็กขาดแคลนครูผู้สอนให้ครบชั้นเรียน 2) ครูส่วนใหญ่จบไม่ตรงวุฒิการศึกษาทางภาษาไทย ทำให้จัดการเรียนรู้ได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ และ 3) ครูแต่ละคนต้องรับผิดชอบงานต่าง ๆ ในโรงเรียนมาก ส่งผลให้ไม่มีเวลาในการพัฒนาคุณภาพการสอน แนวทางแก้ไขสรุปได้ดังนี้ 1) จัดรูปแบบการพัฒนาศักยภาพของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาวิทยฐานะของครู และเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนด้วยเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรม 2) พัฒนาคุณภาพนักศึกษาครูภาษาไทยให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้ เพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพโรงเรียนเครือข่ายขนาดเล็กในช่วงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

จากข้อเสนอแนะในข้อ 2 เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาครูภาษาไทยให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนอ่านออกเขียนได้ ผู้วิจัยในฐานะของอาจารย์ผู้สอนรายวิชานันทนาการทางภาษาไทย ซึ่งมีเนื้อหาวิชาและการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาครูมีความรู้เกี่ยวกับเกมการเล่น และภูมิปัญญาทางภาษาต่าง ๆ เช่น ปริศนาคำทาย คำคล้องจอง บทร้องเล่น เพลงพื้นบ้าน เป็นต้น แล้วนำมาบูรณาการกับการสอนภาษาไทย จึงมีความสนใจที่จะนำรูปแบบการจัดโครงการ 5 ขั้นตอนหลัก ๆ มาผสมผสานกับกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบอิงฐานสมรรถนะ และกระบวนการโค้ช มาต่อยอดเป็นงานวิจัยที่ได้จากการบริการวิชาการบูรณาการกับการเรียนการสอนออกแบบการวิจัย พัฒนารูปแบบการพัฒนา

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย ได้แก่ 1) แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมสมรรถนะ ประกอบด้วย 1.1) แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา 1.2) แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยแบบผสมผสานวิธี และ 1.3) หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบการเรียนการสอน 2) แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย 3) แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้ 4) แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีพหุปัญญา 5) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน 6) แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7) แนวคิดเกี่ยวกับภูมิปัญญาทางภาษา 8) แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้ และ 9) แนวคิดเกี่ยวกับการโค้ช สามารถสรุปได้ดังภาพประกอบ

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย เพื่อให้สามารถพัฒนาบัณฑิตครูภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพลดปัญหาความเหลื่อมล้ำของการจัดการศึกษาไทยได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อออกแบบและพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย มีวัตถุประสงค์ย่อยดังนี้

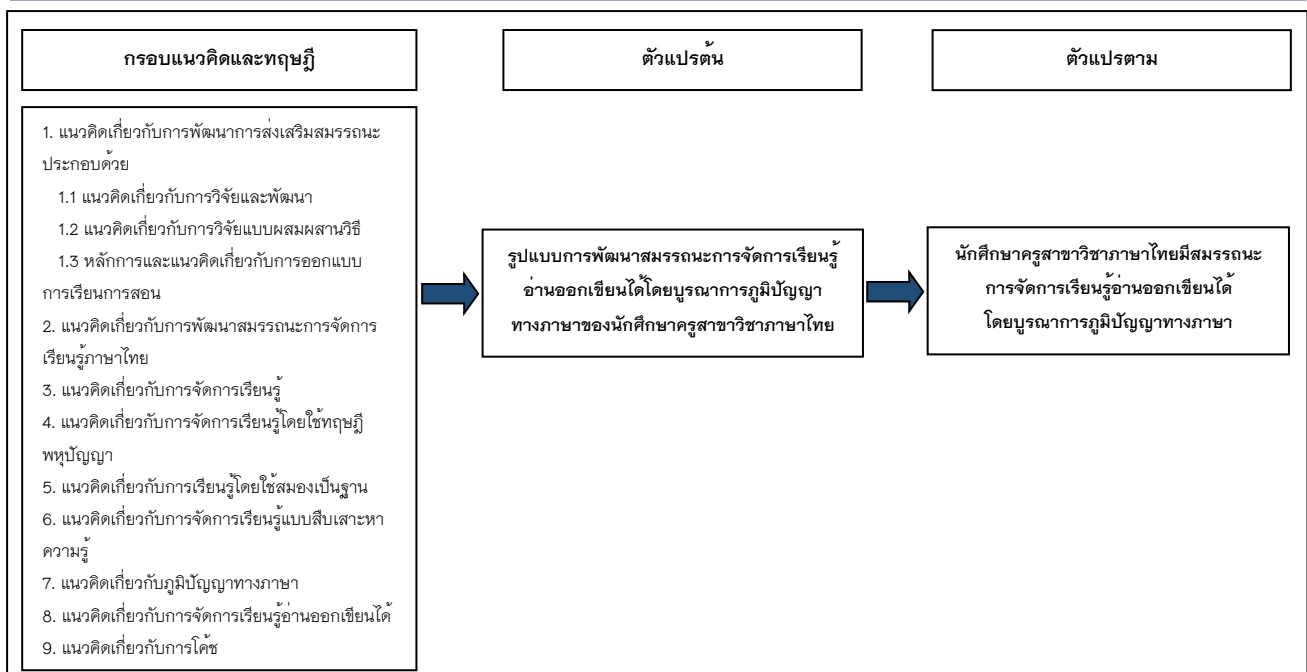
1.1 เพื่อศึกษาบริบทพื้นฐานของการจัดการเรียนการสอนและความรู้พื้นฐานของนักศึกษาครูภาษาไทย คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

1.2 เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย

2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย มีวัตถุประสงค์ย่อยดังนี้

2.1 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย

2.2 เพื่อถอดบทเรียนและปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) รวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research: R1) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis: A): การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ 1) การสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Focus Group) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ 2) เก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามกับนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย อาจารย์ผู้สอน ผู้ใช้บัณฑิต 3) ทดสอบความรู้พื้นฐานของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทยเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้ กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย 1) อาจารย์ผู้สอน 2) อาจารย์นิเทศก์ 3) ผู้ใช้บัณฑิต และ 4) นักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development: D1) เป็นการออกแบบและพัฒนา (Design and Development: D & D) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้

อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย มีวิธีดำเนินการดังนี้ 1) การวิเคราะห์และสร้างแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย 2) พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล 3) ตรวจสอบและรับรองรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย 2) แบบประเมินและรับรองคุณภาพของแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research: R2) เป็นการนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทยไปใช้ (Implementation: I) มีวิธีดำเนินการดังนี้ 1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการสอดแทรกในรายวิชานันทนาการทางภาษาไทย 2) ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้และประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์

จำลอง กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาครูภาษาไทยที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชานันทนาการทางภาษาไทย จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) รูปแบบการพัฒนาศมรรถนะการจัดการเรียนรู้ อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย และ 2) แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development: D2) เป็นการประเมินผลและปรับปรุง (Evaluation: E) เป็นการประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาศมรรถนะการจัดการเรียนรู้ อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย มีวิธีการดังนี้ 1) ถอดบทเรียนหลังการปฏิบัติงาน 2) ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาศมรรถนะการจัดการเรียนรู้ อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก 2) แบบสอบถามความคิดเห็นนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาศมรรถนะการจัดการเรียนรู้ อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย มีการหาคุณภาพของเครื่องมือทุกชิ้นด้วยการวิเคราะห์ IOC (Index of Item-Objective Congruence) และการหาค่าการทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม (Reliability Test) ด้วย Cronbach's Alpha การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบแผนการพัฒนาศมรรถนะการจัดการเรียนรู้ อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

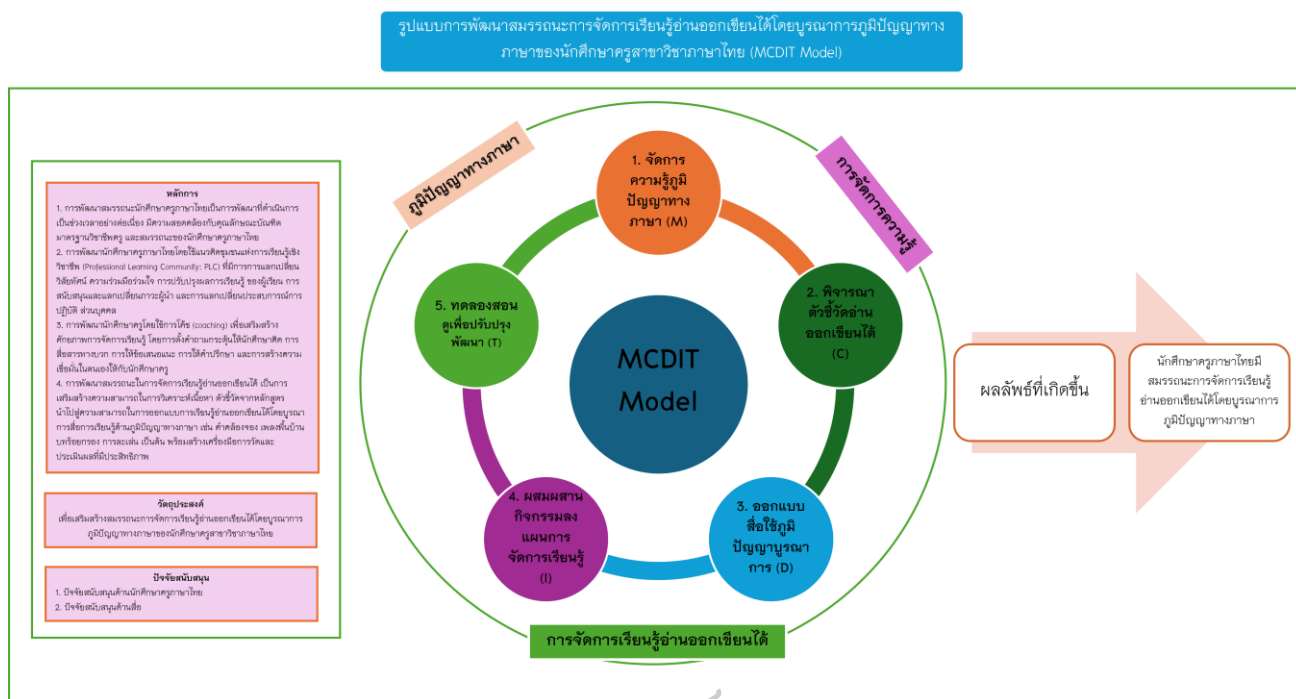
1. ผลการออกแบบและพัฒนารูปแบบการพัฒนาศมรรถนะการจัดการเรียนรู้ อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาบริบทพื้นฐานของการจัดการเรียนการสอน และความรู้พื้นฐานของนักศึกษาครูภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร ค.บ. ภาษาไทย พบว่าความคิดเห็น (ทางบวก) ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตภาษาไทย ด้านบริบทการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตภาษาไทย ในภาพรวมอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = .21) ด้านคุณภาพบัณฑิตครูภาษาไทย ในภาพรวมอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = .85)

1.2 ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาศมรรถนะการจัดการเรียนรู้ อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย

ผลการพัฒนาแบบแผนการพัฒนาศมรรถนะการจัดการเรียนรู้ อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย พบว่า รูปแบบการพัฒนาศมรรถนะการจัดการเรียนรู้ อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทยที่พัฒนาขึ้น มีชื่อเรียกว่า (MCDIT Model) ประกอบด้วยองค์ประกอบของรูปแบบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการพัฒนาศมรรถนะการจัดการเรียนรู้ อ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย 5 ขั้นตอน คือ 1) จัดการความรู้ภูมิปัญญาทางภาษา (Managing linguistic knowledge: M) 2) พิจารณาตัวชี้วัดอ่านออกเขียนได้ (Consider literacy indicators: C) 3) ออกแบบสื่อใช้ภูมิปัญญาบูรณาการ (Design media using integrated wisdom: D) 4) ผสมผสานกิจกรรมลงแผนการจัดการเรียนรู้ (Integrate activities into learning management plans: I) 5) ทดลองสอนดูเพื่อปรับปรุงพัฒนา (Try teaching to improve and develop: T) และ 4) บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง การประเมินผล และปัจจัยสนับสนุน สามารถสรุปได้ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 2 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ผ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย

2. ผลการศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ผ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ผลการศึกษาประสิทธิภาพของการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ผ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย มีรายละเอียด ดังนี้

2.1.1 ผลการประเมินความรู้พื้นฐานของนักศึกษาครูภาษาไทยเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ผ่านออกเขียนได้พบว่า คะแนนความรู้พื้นฐานของนักศึกษาครูภาษาไทยเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ผ่านออกเขียนได้หลังการทดลองใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อนใช้รูปแบบ คะแนนเฉลี่ยความรู้พื้นฐานของนักศึกษาครูภาษาไทยเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ผ่านออกเขียนได้อยู่ที่ระดับควรปรับปรุง ($\bar{X} = 14.96$, S.D. = 2.74) และหลังใช้รูปแบบ คะแนนเฉลี่ยความรู้พื้นฐานของนักศึกษาครูภาษาไทยเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ผ่านออกเขียนได้อยู่ที่ระดับดีมาก ($\bar{X} = 25.38$, S.D. = 1.91)

2.1.2 ผลการประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ผ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย พบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ผ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย ในภาพรวมอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .16) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญาทางภาษา อยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = .30) และด้านการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ผ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษา อยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = .41)

2.2 ผลการตอบทบทวนและปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ผ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย

2.2.1 ผลการศึกษาความคิดเห็น (ทางบวก) ของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ผ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ผ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย ในภาพรวมอยู่ที่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .16) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

คือ ด้านประโยชน์และความพึงพอใจที่ได้รับ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = .39) และด้านการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ผ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = .37)

2.2.2 ผลการถอดบทเรียนหลังการปฏิบัติการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ผ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย ภาพรวมของการดำเนินการตามขั้นตอนของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ผ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย (MCDIT Model) ถอดบทเรียนจากความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยได้ว่า ขั้นตอนของ Model มีความต่อเนื่องกัน มีกิจกรรมที่ปูพื้นฐานความรู้เรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย การออกแบบสื่อการเรียนรู้ผ่านออกเขียนได้ที่บูรณาการกับภูมิปัญญาทางภาษานักศึกษาได้ฝึกฝนการนำสื่อการเรียนรู้มาใช้ในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ การทดลองจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์จำลอง โดยผ่านกระบวนการกลุ่มและเพื่อนช่วยเพื่อนและกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยผู้วิจัยทำหน้าที่ Coach

อภิปรายผล

จากผลการออกแบบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ผ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย ที่พัฒนาขึ้นมีชื่อเรียกว่า (MCDIT Model) ประกอบด้วย องค์ประกอบของรูปแบบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ผ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษา ของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย 5 ขั้นตอน คือ 1) จัดการความรู้ภูมิปัญญาทางภาษา (Managing linguistic knowledge: M) 2) พิจารณาตัวชี้วัดอ่านออกเขียนได้ (Consider literacy indicators: C) 3) ออกแบบสื่อใช้ภูมิปัญญาบูรณาการ (Design media using integrated wisdom: D) 4) ผสมผสานกิจกรรมลงแผนการจัดการเรียนรู้ (Integrate activities into learning management plans: I) 5) ทดลองสอนดูเพื่อปรับปรุงพัฒนา (Try teaching to improve and develop: T) และ 4) บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง การประเมินผล และปัจจัยสนับสนุน มีผลการ

ตรวจสอบและรับรองรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ผ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย ที่ประชุมเห็นว่ารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ผ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย สามารถนำมาใช้พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ผ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาได้

จากผลการพัฒนาและการตรวจสอบและรับรองรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ผ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย ดังกล่าว ผู้วิจัยมีความเห็นว่า รูปแบบที่พัฒนานั้นเกิดขึ้นจากการผสมผสานขั้นตอนของแนวคิดต่าง ๆ ที่เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาบุคคลให้เกิดสมรรถนะหรือความสามารถในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย แนวคิดหลัก ได้แก่ การจัดการความรู้ ซึ่งจากขั้นตอนดังกล่าวผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ เพิ่มเติมพบว่าการจัดการความรู้เป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นในการหาคำตอบของสิ่งที่ต้องการจะรู้แล้วนำมาจัดให้เป็นระบบเพื่อประยุกต์ใช้กับงานแต่ละงานของคนหรือขององค์กร (ประพนธ์ ผาสุกยัต, 2550, หน้า 56) ผู้วิจัยได้นำมาผสมผสานกับคุณลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) 5 ประการ คือ 1) การมีบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน 2) การปฏิบัติที่มีเป้าหมายร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน 3) การร่วมมือร่วมพลัง 4) การสนทนาที่มุ่งสะท้อนผลการปฏิบัติงาน และ 5) การเปิดรับการชี้แนะการปฏิบัติงาน

การผสมผสานแนวคิดหลักทั้งสองแนวคิดในการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ผ่านออกเขียนได้โดยบูรณาการภูมิปัญญาทางภาษาของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย (MCDIT Model) ที่ส่งผลให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรง ในการจัดการความรู้ภูมิปัญญาทางภาษา การวิเคราะห์เนื้อหาและตัวชี้วัดการอ่านออกเขียนได้ตามหลักสูตร ดังนั้น ขั้นตอนของรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นในขั้นตอนที่ 1-2 นักศึกษาจะร่วมกันสังเคราะห์จัดระบบของความรู้ที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาทางภาษา การวิเคราะห์ตัวชี้วัดที่มุ่งเน้นการอ่านออกเขียนได้ เพื่อเป็นพื้นฐานในการออกแบบสื่อการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนขั้นตอนที่ 3-5 เป็นขั้นตอนของการออกแบบสื่อการเรียนรู้ที่บูรณาการกับภูมิปัญญาทางภาษา

นักศึกษาจะนำองค์ความรู้จากขั้นตอนที่ 1 และ 2 มาสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ ผักฝนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่สะท้อนการใช้สื่อที่พัฒนาขึ้น และนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้สอนจริง ๆ ควบคู่กับการใช้ระบบของพี่เลี้ยงในการนิเทศแบบชี้แนะ (Coaching) จากอาจารย์ผู้สอน (ผู้วิจัย) ขั้นตอนนี้จะเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ สร้างความรู้ความเข้าใจจากการปฏิบัติจริง สอดคล้องกับ Morrissey (2000, p. 45) ที่กล่าวว่า การฝึกฝนตนเองร่วมกับผู้อื่น (Shared Personal Practice) เป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของครูเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทางวิชาชีพและพัฒนาโรงเรียน โดยการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีนั้นจะต้องเกิดจากความไว้วางใจและการเคารพซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (มปป., หน้า 7) ได้กล่าวถึงความสำคัญของกระบวนการ PLC ไว้ว่า กระบวนการ PLC เป็นการรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษาบนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร สู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชนแห่งวิชาชีพ

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการศึกษานานาชาติว่าด้วยการศึกษาในศตวรรษที่ 21. (2541). *การเรียนรู้ ชุมทรัพย์ในตัวตน*. ม.ป.ป.: ม.ป.พ. ประพนธ์ ผาสุกยัต. (2550). *การจัดการความรู้ (KM) ฉบับขับเคลื่อน*. กรุงเทพฯ: โยโหม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (มปป.). *คู่มือประกอบการอบรม การขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) “ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” สู่สถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- Morrissey, M. S. (2000). *Professional Learning Communities: An Ongoing Exploration*. Texas: Southeast Educational Development Laboratory.

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการวิจัยถึงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาบูรณาการกับรูปแบบ ที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัยครั้งนี้อย่างชัดเจนและเป็นระบบมากขึ้น เพื่อช่วยเสริมสร้างสมรรถนะของนักศึกษาครูภาษาไทย
2. ควรมีการวิจัยขยายผลการใช้รูปแบบ ให้กับสถาบันอุดมศึกษาแห่งอื่นๆ
3. ควรมีการวิจัยการเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนในปัญหาที่มีความสำคัญ เช่น การอ่าน การเขียน และการคิดขั้นสูง โดยนำรูปแบบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบแผนการดำเนินการ
4. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงแนวทางการบูรณาการรูปแบบที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้กับการพัฒนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้ครูได้รับการเสริมสร้างศักยภาพด้านการจัดการเรียนรู้ของบัณฑิตครูอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น